

Б. Білокін

**ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ
В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ**

V. Bilokin

**FORMATION OF A CULTURE OF PEDAGOGICAL COMMUNICATION
IN DISTANCE LEARNING**

Дистанційне навчання стало невіддільною частиною освітнього процесу. Воно висуває нові вимоги до культури педагогічного спілкування. Формати онлайн-комунікації мають суттєві відмінності від традиційного навчання, що, у свою чергу, впливає на якість взаємодії, мотивацію та емоційну атмосферу під час занять.

Розвиток культури педагогічного спілкування в дистанційних умовах є важливою умовою для забезпечення ефективного навчального процесу. Тема набуває особливої актуальності через вплив надзвичайних ситуацій, таких як пандемія COVID-19, стихійні катастрофи та військові дії, що зумовлює необхідність дистанційного навчання та адаптації освітніх учасників до нових умов.

Етичні норми спілкування в онлайн-середовищі стали основоположними для ефективного навчання. Повага до авторських прав, конфіденційність і добросовісність у роботі з інформацією — це важливі складові навчального процесу, особливо в умовах дистанційної освіти.

У реаліях воєнного стану дистанційне навчання в багатьох випадках стало єдиноможливим способом підтримки освітнього процесу, однак воно накладає свої обмеження та виклики. Часті обстріли, необхідність евакуації, проблеми з електропостачанням і відсутність стабільного інтернет-з'язку призводять до появи нових бар'єрів в освіті. Безпека студентів і викладачів стає пріоритетною, і це вимагає від педагогів більшої гнучкості, адаптації своїх методів викладання з урахуванням специфіки дистанційного навчання.

Психолого-педагогічні аспекти формування культури спілкування потребують нових підходів. Викладачі повинні використовувати інтерактивні інструменти, мають бути готовими до впровадження асинхронних та синхронних методів взаємодії, а також враховувати емоційний стан студентів.

Дотримання етичних норм та авторських прав є ще однією важливою складовою культури педагогічного спілкування в дистанційному навчанні. Важливо поважати конфіденційність, виявляти толерантність і дотримувати добросовісності в роботі з інформацією — це сприяє конструктивному діалогу між викладачами та студентами. Також важливо не порушувати авторські права. Учасники освітнього процесу повинні бути обізнані щодо юридичних аспектів використання контенту, поважати інтелектуальну власність інших людей та уникати порушень у цій сфері.

Серія вебінарів на тему «Культура педагогічного спілкування в умовах дистанційного навчання» є практичним інструментом, який націлений на розвиток та поліпшення культури комунікації серед освітніх учасників. Такі заходи дозволять не лише обговорювати актуальні проблеми, а й поширювати найкращі практики ефективної взаємодії в онлайн-освіті, що є особливо важливим в умовах, коли традиційні форми навчання під загрозою.

Окрім того, обговорення в межах вебінарів може охопити теми, які стосуються психологічної підтримки студентів, адже виклики, що виникли в умовах воєнного стану, безпосередньо впливають на їхній емоційний стан і здатність до навчання.

В. Загдай

СОЦІОКУЛЬТУРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДТРИМКИ ОСОБИСТОСТІ З АДИКТИВНОЮ ПОВЕДІНКОЮ

V. Zagday

SOCIO-CULTURAL FEATURES OF SUPPORTING AN INDIVIDUAL WITH ADDICTIVE BEHAVIOR

Метою дослідження адиктивної поведінки є вивчення психологічних особливостей підлітків з адиктивною поведінкою для виявлення основних психологічних характеристик і механізмів, що сприяють формуванню залежної моделі поведінки, вироблення рекомендацій з профілактики та подолання різних видів адикції.

Робота з клієнтами складається з вирішення таких завдань:

1. Визначити основні особистісні характеристики підлітків, схильних до залежної поведінки.
2. Визначити ряд методик, за допомогою яких можна вивчити особистісні характеристики підлітків.
3. Розробити рекомендації для корекції адиктивної поведінки на основі отриманих даних.

Адиктивна поведінка — це спосіб нормалізації свого психологічного стану за допомогою якогось засвоеного механізму поведінки. Якщо психологічний стан потребує нормалізації, значить, є психологічна дисфункція, яку потрібно виправити. Це може бути смуток, роздратування, страх, нудьга, тривожність і т.п. Коли людина стикається з чимось (певні дії або речовина), що нормалізує її стан, приносить задоволення, впевненість або дає спокій, в неї відбувається фіксація на тому процесі, який змінив емоційний стан на краще. Мозок фіксує стан і проводить паралель: негативний стан — дія — позитивний стан. Мозок запам'ятовує речовину або дію як рятівну, і потім в аналогічній ситуації пропонує таке саме рішення.

Адиктивна поведінка була і є предметом вивчення багатьох учених-психологів, а також соціологів, педагогів, медиків. Тема в умовах війни має підвищену актуальність та значущість для суспільства.

Методи дослідження адиктивної поведінки:

- Фрайбурзький багатофакторний опитувальник (FPI) для аналізу ставлення людини до труднощів та визначення її здатності справлятися з ними. Цей опитувальник оцінює емоційний стан, поведінкові особливості та інші психологічні аспекти;
- характерологічний опитувальник, розроблений Г. Шмішеком як модифікація «Методики вивчення акцентуацій особистості» К. Леонгарда, призначений для виявлення типів акцентуацій особистості. Тест спрямований на діагностику характерологічних особливостей у підлітків та дорослих і може бути корисним для аналізу адиктивної поведінки;
- копінг-тест Лазоруса — тест, який досліджує копінг-механізми як засіб подолання труднощів у різних галузях психічної діяльності.

Сталий розвиток суспільства неможливий без фізично, психологічно та розумово розвинутого й здорового стану більшості індивідів, з яких і складається це суспільство. В умовах війни, коли саме на психіку людини лягає велике